

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Момчил Дойчев Баджаков
департамент „Политически науки“ в НБУ
област на висше образование - 3. „Социални, стопански и правни науки“
професионално направление: 3.3. Политически науки;
научна специалност: Политически науки
относно дисертационния труд на Буяр Дескай

КОНФЛИКТЪТ КОСОВО – СЪРБИЯ: ОТ ПРЕГОВОРИ ЗА РЕШАВАНЕ НА ФИНАЛНИЯ СТАТУТ ДО ПОЛИТИЧЕСКИ ДИАЛОГ (2006-2016)

за придобиване на научната и образователна степен „доктор“
по професионално направление: 3.3. Политически науки;
научна специалност: Политически науки

1. Значимост на изследвания проблем в научно и научно-приложно отношение.

Не подлежи на съмнение теоретичната и практическа значимостта на проблема с оглед развитието на ситуацията в Западните Балкани и в по-широкия контекст на възможностите за разширение на Европейския съюз.

Дисертационният труд на Буяр Дескай е изключително добре структуриран и това спомага и за значението, което той придобива и в научен, и в научно-приложен аспект . Той е разгледал всички значими аспекти на избраната тема. Дисертационен труд е едновременно посветен на възможностите, които международните преговори - с и без посредничество - могат да окажат като основен фактор за решаване на международни конфликти.

Авторът е добре подготвен, навлязъл е дълбоко в темата и е прецизен и точен в много аспекти от своята работа, към която нямам съществени бележки. Дисертационният труд е посветен на един без съмнение труден за решаване международен проблем – решаването на конфликта Косово-Сърбия, изследването на който съвпада с практическия проблем на търсене на неговото решение.

Целта на докторанта е да разкрие дали, как и до каква решаването на Косовския проблем чрез използване на механизмите на международните преговори може да бъде в компетенциите и възможностите на международната общност и най-вече на ООН и ЕС.

Научно-приложното значение можем да отнесем до основни изводи и констатации, които се правят в този дисертационен труд.

Основната работна хипотеза е: ЕС е само посредник, който използва договорните отношения със страните в конфликт, за да ги стимулира да постигат прогрес в посредническия процес, докато ООН разчита предимно на външни актьори. Допълнителните хипотези уясняват сложността на изследвания проблем - Липсата на задължаващ механизъм на ЕС, което затруднява приложението на постигнатите в резултат на преговорите споразумения; Моделите на ЕС и на ООН за управление на кризи се легитимират взаимно; Разрешаването на случая Косово – Сърбия зависи от желанието на страните в конфликта за компромиси; Липсата на единство в ЕС и неопределеността по въпроса за Косово са пречки за приложението на споразуменията; Наличието на „студен мир“ и на „скрито напрежение“; Влиянието на други вътрешни и външни фактори в преговорите;

Основният извод е, че диалогът е ключ за бъдещите междудържавни отношения на Косово и Сърбия.

2. Обоснованост на целите и задачите в дисертационния труд.

Дисертационен труд обхваща 216 стандартни страници, структурирани в увод, пет глави, заключение и приложения. Липсва отделен списък с използваните литературни източници. Основните обобщения и изводи са направени както в заключението, така и в допълнителните прегледи на изследователските хипотези, изследователски въпрос и научно-приложните препоръки. За нуждите на изследването е обработена значителна по обем цитирана под линия литература, но тя не е изведена след изложението.

Целта на изследването е да даде отговор на въпроса доколко политическите преговори имат влияние върху решаването на конфликтните отношения между Косово и Сърбия. Основната изследователска теза е детайлно експлицирана и анализирана.

3. Съответствие между избраната методология и методика на изследване и поставената цел и задачи на дисертационния труд

Използваната научна методология съответства на характера на изследването. Това е типичен Case Study. Методът е предимно описателен, ограничени са аналитичните прогнози и отговор на въпроса „Как да преодолеем чрез механизма на преговорите това състояние на неопределеност на решаването на конфликта Сърбия-Косово?“

Изследователският метод е предимно качествен, но се базира и на вторично събрани данни, използвайки смесени - качествени и количествени методи. Чрез описателния подход се постига цялостност на изследването и в ход се осъществява емпирично тестване на хипотезите. Използвани са и други подходящи научни методи, но лично на мене лично ми липсва метода на моделиране, при който да се опише възможна научно-приложна интерпретация на хипотеза, в която биха били преодолените противоречията между преговорните делегации.

4. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

Дисертационния труд притежава ясно изразен аналитичен характер, който е насочен в няколко основни посоки, в съответствие с поставените задачи. Творческото разработване на поставените проблеми в съответствие с избраната методология и

обработения огромен емпиричен материал не може да не доведе и до постигане на качествени научни приноси на дисертанта в няколко направления. Основните научни приноси могат да се представят като описателно обобщение на преговорния процес между Прищина и Белград, влиянието на местни и външни фактори, на международните посредници и общественото мнение в съответните страни.

Научни приноси:

Основен принос виждам в развиването на политологичния анализ от научните към конкретните научно-приложни аспекти. Подробното описание на преговорния процес в цялата му сложност и противоречивост също е забележителна.

5. Мнения, препоръки и бележки.

Моите препоръки са :

- необходимо е по ясно експлициране на основната теза;
- по-прецизно обобщаване на наличната и използваната литература в съответна библиография;

След съответната преработка, авторът би могъл да издаде своя труд като самостоятелна монография на български и английски език.

6. Заключение

Постигнатите от Буяр Дескай научни резултати в дисертационния труд ми дават основание да заявя, че давам положителна оценка и предлагам Буяр Дескай да придобие образователната и научна степен “Доктор” в област на висше образование - 3. „Социални, стопански и правни науки“, по професионално направление: 3.3. Политически науки; научна специалност: Политически науки

14.05.2021 г.

гр. София   доц. д-р Момчил Дойчев Баджаков